

Trampoliinivoimistelun lajiasiantuntijaryhmä

Suomen Voimisteluliitto

Trampoliinivoimistelun kansallinen tuomariohje

Trampoliini ja DMT

Voimassa 1.3.2017 alkaen

Johdanto

Trampoliinivoimistelun tuomariohjeen tarkoituksena on koota yhteen Suomen Voimisteluliiton trampoliinivoimistelun tuomarointia ja tuomareita koskevat ohjeet ja säännöt.

Trampoliinivoimistelussa on kolme lajia, joista käytetään tässä dokumentissa seuraavia nimityksiä: trampoliini (sisältää yksilö- ja synkrotrampoliinin), tuplaminitrampoliini (toinen nimitys DMT) sekä tumbling.

Trampoliinivoimistelukilpailuissa noudatetaan Voimisteluliiton ja FIG:n sääntöjä, ja tuomariohjeen on tarkoitus tehdä lisäyksiä ja tarkennuksia niihin kansallisten sääntöjen muodossa. Kansallisissa kilpailuissa noudatetaan kansallisia sääntöjä niiltä osin, kuin kansallinen säännöstö poikkeaa kansainvälisestä käytännöstä. Kotimaassa järjestettävät kansainväliset kilpailut käydään kuitenkin kansainvälisten sääntöjen mukaan. Lajin varsinaiset kilpailusäännöt löytyvät FIG:n Code of Points:sta ja kansainväliset tuomariohjeet voimistelun FIG General Judge's Rules -ohjeistuksesta ja lajispesifisestä TRA Specific Judges Rules -ohjeesta. Nämä löytyvät: <http://www.fig-gymnastics.com/site/rules/disciplines/tra>

Kansalliset säännöt löytyvät Suomen Voimisteluliiton internetsivuilta www.voimistelu.fi/trampoliinivoimistelu/kilpailu

Tuomariohje on voimassa 1.3.2017 alkaen ja sitä päivitetään tarvittaessa.

1. Soveltamisala

Tämä tuomariohje koskee kaikkia Suomen Voimisteluliiton alaisia kansallisia trampoliini- ja tuplaminitrampoliinikilpailuita, kuten luokkakilpailuita ja Suomen mestaruuskilpailuita.

2. Yleistä

Tuomari on henkilö, joka on käynyt Voimisteluliiton järjestämän tuomarikoulutuksen, läpäissyt koulutuksen lopussa pidetyt tuomarikokeet ja jolla on voimassa oleva trampoliinivoimistelun tuomarikortti, tai jolla on voimassa oleva FIG:n kansainvälinen trampoliinivoimistelun tuomarikortti. Tuomarikortti oikeuttaa tuomarointiin siinä trampoliinivoimistelun lajissa, johon tuomarikortti on myönnetty. Tuomarikortin taso määrittää ne tuomaritehtävät, joissa tuomari voi toimia.

Tuomarikortti on lajikohtainen ja voimassa olympiadin (nelivuotiskauden) loppuun. Kaikki kansalliset tuomarit uusivat tuomarikorttinsa tuomarikoulutuksessa ja –kokeessa uuden olympiadin alussa. 1-tason tuomarikorttia ei tarvitse uusia.

Tuomaritasoja on kolme, mutta kansallinen tuomarikoulutusjärjestelmä on kaksiportainen. Tuomaritasojen yleiskuvaus on seuraava:

- **tason 1 tuomari:** trampoliinin 1. luokan kilpailuissa tuomarointi (ei yt) ja avustavat tehtävät esim. lentoaika- /synkrolaitteen käyttö kaikissa kilpailuluokissa
- **kansallinen tuomari:** kaikissa tuomarikortin määrittämän trampoliinilajin kansallisissa kilpailuissa ja luokissa tuomarointi kortin tasoluokan mukaisissa tehtävissä
- **kansainvälinen tuomari:** kansainvälisen tuomarikortin voi saada vain suoritettuaan hyväksytysti kansainvälisen FIG:n järjestämän tuomarikoulutuksen. FIG myöntää kansainväliset tuomarikortit hyväksytyyn tuomarikurssin ja –kokeen jälkeen.

Sekä tason 1 tuomarit, että kansalliset tuomarit saavat toimia arvioijina Voimistelun Stara - tapahtumassa, jos heidän koulutukseensa on kuulunut arvikoulutus. Kaikki taso 1:n tai sitä ylemmän tuomarikoulutustason suorittaneet voivat toimia arvioijina trampoliinilajien harrastekilpailuissa.

Tason 1 tuomarikurssi on perehdytys tuomarointiin ja järjestetään vain trampoliinille. Kansalliset tuomarikoulutukset (taso 2) järjestetään erikseen trampoliinille, DMT:lle ja tumblingille. Tuomarilla tulee olla tuomarikortti juuri siihen lajiin, jota hän tuomaroii. Esim. Trampoliinin tuomarikortilla ei voi tuomaroida DMT:llä, tai toisinpäin.

Tason 1 tuomari voi tuomaroida arvostelu- ja vaikeusastetuomarina trampoliinin 1. luokassa. Lisäksi tason 1 tuomari voi, saatuaan lentoaikakone- ja synkrotuomarointiperehdytyksen, toimia kaikissa trampoliinin luokissa teknisenä avustajana synkro- ja lentoaikakoneen käyttäjän tehtävissä luokkakilpailuissa (ei SM-kilpailuissa).

Trampoliinivoimistelun lajiasiantuntijaryhmällä on oikeus poistaa tuomarikortti tuomarilta, joka rikkoo tuomareiden sääntöjä tai jonka työskentelyssä esiintyy muita kurinpitorikkomuksia.

3. Tuomarikoulutuksen taso 1

Uudet tuomarit aloittavat kaksipäiväisellä Trampoliinivoimistelun tuomarikoulutus taso 1 -koulutuksella. Läpäistyään koulutuksen kokeet tuomari voi toimia arvostelu-, vaikeusaste- ja synkrotuomarina trampoliinin 1. luokan kilpailuissa, sekä teknisenä avustajana muissa kilpailuluokissa trampoliinilla. Synkrotuomarina/lentoaikakoneen käyttäjänä toimiminen on mahdollista tason 1 tuomarikortilla vain, jos käytössä on synkrokone (lentoaikakone) ja kyseessä on teknisenä avustajana toimiminen. Sama pätee HD-laitteen käyttöön.

- 3.1. Kurssin lopussa järjestetään arvostelu- ja teoriakokeet. Henkilön tulee läpäistä molemmat osiot saadakseen tason 1 tuomarikortin.
- 3.2. Trampoliinivoimistelun tuomarikoulutus taso 1 -kurssia ei tarvitse käydä ennen kansalliselle tuomarikurssille osallistumista sellaisen henkilön, jolla on voimassa oleva kansallinen tai kansainvälinen tuomarikortti johonkin trampoliinivoimistelun lajiin, tai jolla sellainen on ollut edellisellä olympiadilla olympiadin vaihtuessa.

4. Tuomarointiharjoittelu

Tason 1 koulutuksen ja kansallisen koulutuksen välissä tuomari toimii tuomaritehtävissä trampoliinikilpailussa. Tuomaroituaan vähintään kaksi kertaa trampoliinikilpailussa henkilö voi osallistua kansalliselle tuomarikurssille (taso 2). Halutessaan hän voi jatkaa tuomarina toimimista 1. luokassa osallistumatta kansalliselle tuomarikurssille.

- 4.1. Vaadittavat kaksi tuomarointia voi tehdä missä tahansa 1-tason tuomarikortin oikeuttamassa tuomaritehtävässä tai teknisenä avustajana. Tuomaroinneista tulee olla ylituomarin allekirjoittama merkintä tuomarikirjassa, tai tason 1 tuomarin tulee muuten pystyä näyttämään, että hän on toiminut vaadituissa tuomaritehtävissä.
- 4.2. Jos tason 1 tuomari ei kilpailussa mahdu tuomaripaneeliin, voi tuomarointiharjoitteluja suorittaa myös ns. varjotuomaroiteina. Tällöin tuomari istuu tuomaripaneelissa tai sen läheisyydessä ja tuomaroiki kaikki samat sarjat kuin varsinainen tuomaristokin. Varjotuomari ei näytä pisteitään julkisesti (hän näyttää pisteet vain ylituomarille) eikä niitä lasketa mukaan tuloksiin, mutta ylituomari seuraa ja ohjaa aktiivisesti varjotuomarin työtä kilpailun aikana.
- 4.3. Trampoliinin kansallisen koulutuksen (taso 2) kouluttaja voi lisäksi osoittaa kurssille tulijoille kurssia tukevia ennakkotehtäviä. Ne on tehtävä ja palautettava ennen kurssin alkua, jotta osallistuminen kurssille on mahdollista.

5. Tuomarikoulutuksen taso 2: trampoliinin kansallinen tuomarikoulutus

Käytyään trampoliinivoimistelun tason 1 tuomarikurssin, läpäistyään sen kokeet, tuomittuaan vaaditun määrän kilpailuita ja palautettuaan kurssin mahdolliset ennakkotehtävät voi tason 1 tuomari osallistua kansalliseen tuomarikoulutukseen. Läpäistyään koulutuksen kokeet henkilö voi toimia tuomarina trampoliinilla kaikissa kansallisissa luokissa ja kilpailuissa sekä mahdollisesti muissakin kilpailuissa (esim. kansainväliset kilpailut, joihin ei vaadita kansainvälistä tuomarikorttia) **tuomarikorttinsa oikeuttamissa tuomarehtävissä**.

Trampoliinin kansallisella tuomarikurssilla vaikeusastekokeen vaihtoehtoja on kaksi. Perusvaikeusastekokeen suorittaneet voivat tehdä lisäksi ns. supervaikeusastekokeen. Supervaikeusastekokeessa vaaditaan kierteisten kaksois- ja kolmoisvolttien vaikeusastetuomarointia helpompien liikkeiden lisäksi.

5.1. Kansallisen tuomarikurssin tuomarikoe on kolmiosainen; kurssin aikana järjestetään arvostelu-, vaikeusaste- ja teoriakokeet. Arvostelukoeosio pitää sisällään myös horizontal displacement- eli aluetuomaroinnin osion. Tuomarikokeiden pisterajat määrittää lajiasiantuntijaryhmä yhdessä tuomarivastaavan tai muiden LAR:n nimeämien tuomarityön asiantuntijoiden kanssa.

5.1.1. Jos tuomarikokeen suorittanut henkilö läpäisee vain teoria- ja arvostelutuomarointiosion, muttei vaikeusasteosiota, hän saa kansallisen arvostelutuomarin tuomarikortin, ja voi toimia kansallisissa kilpailuissa (luokissa 2.-4.) vain arvostelutuomarina, aluetuomarina tai ylituomarin avustajana (lentoaikatuomarina tai synkrotuomarina). 1. Luokan kilpailuissa hän voi kuitenkin toimia kaikissa tuomarehtävissä, myös ylituomarina.

5.1.2. Toimiakseen ylituomarina tai vaikeusastetuomarina muissa kuin 1. luokassa on tuomarin tullut läpäistä kaikki tuomarikokeen kolme osiota (vaikeusasteista vähintään perusvaikeusastekoe). Ylituomarina toimimiseen vaaditaan lisäksi käytännön kokemusta niin arvostelu- kuin vaikeusastetuomaroinnista.

5.1.3. Toimiakseen vaikeusastetuomarina SM-kilpailuissa tai kansainvälisin säännöin kilpailtavissa luokissa (4. lk luokkakilpailuissa) tulee tuomarin olla läpäissyt ns. supervaikeusastekoe. Muissa luokissa ja kilpailuissa riittää, että vaikeusasteista on läpäistynä helpompi perusvaikeusastekoe.

5.1.4. Tuomarikokeen uusiminen. Henkilö, joka ei läpäise kansallisen tuomarikoulutuksen lopussa järjestettäviä kokeita, voi uusia kokeen vain kerran käymättä koko koulutusta uudelleen. Koe uusitaan kokonaan, vaikka ensimmäisellä yrityksellä jokin osio olisi läpäisty. Poikkeuksena tästä ovat ne kansallisen arvostelutuomarikortin omaavat henkilöt, jotka eivät ole läpäisseet vaikeusastekokeita: He voivat suorittaa uusintakokeessa vain vaikeusasteosion. Pelkän vaikeusasteosion voi uusia halutessaan useamman kerran olympiadin aikana. Sama pätee ns. perusvaikeusastekortin korotukseen supervaikeusastekortiksi. Tuomarikoemaksu tulee maksaa jokaisella

Trampoliinivoimistelun kansallinen
tuomarikokeen uusintakerralla, ja kurssimaksu jokaisella uusintakurssikerralla.

6. Tuomarikoulutuksen taso 2: DMT:n kansallinen tuomarikoulutus

Käytyään trampoliinin tason 1 tuomarikoulutuksen voi tuomari osallistua tuplaminitrampoliinin kansalliseen tuomarikoulutukseen. Läpäistyään koulutuksen kokeet henkilö voi toimia tuomarina DMT:llä kaikissa kansallisissa luokissa ja kilpailuissa sekä mahdollisesti muissakin kilpailuissa (esim. kansainväliset kilpailut, joihin ei vaadita kansainvälistä tuomarikorttia) **tuomarikorttinsa oikeuttamissa tuomaritehtävissä**.

6.1. Tuomarikoe on kolmiosainen; kurssin aikana järjestetään arvostelu-, vaikeusaste- ja teoriakokeet. Tuomarikokeiden pisterajat määrittävät lajiasiantuntijaryhmän tuomarivastaava tai muu(t) LAR:n nimeämä(t) henkilö(t).

6.1.1. Jos tuomarikokeen suorittanut henkilö läpäisee vain teoria- ja arvostelutuomarointiosion, mutta ei vaikeusasteosiota, hän voi toimia lajin kilpailuissa vain arvostelutuomarina.

6.1.2. Toimiakseen vaikeusastetuomarina DMT-kilpailuissa tulee tuomarin olla suorittanut hyväksytysti sekä teoria- arvostelu- että vaikeusastekoe. DMT:n kansallisella tuomarikurssilla vaikeusastetasoja on vain yksi.

6.1.3. Toimiakseen ylituomarina tai vaikeusastetuomarina on tuomarin tullut läpäistä kaikki tuomarikokeen kolme osiota.

7. Arvikoulutus osana trampoliinivoimistelun tuomarikoulutusta

Vuodesta 2013 trampoliinivoimistelun tuomarikoulutusjärjestelmään sisältyy arvikoulutus. Arvit ovat arvikoulutuksen saaneita henkilöitä, jotka arvioivat Voimistelun Stara-tapahtumissa voimistelijoiden suorituksia sanallisessa ja kannustavassa muodossa. Arvikoulutus kuuluu 1-tasolle. Arvikoulutusta ei koske sama olympiadeittain uusiminen kuin tuomarikoulutusta.

Trampoliinivoimistelun lajiasiantuntijaryhmä ei ole arvikoulutuksen koordinoija. Jos arvikoulutukseen tai Voimistelun Stara-tapahtumiin tulee muutoksia, tuomariohjeen tiedot saattavat vanhentua. Tällöin noudatetaan Voimisteluliiton arvikoulutuksesta ja Stara-tapahtumista antamia ohjeita.

8. Tuomareiden nimeäminen ja tuomarivelvoitteet

Tuomarivelvoitteiden tarkoitus on taata riittävä määrä tuomareita kilpailun oikeudenmukaiseen läpi viemiseen. Pääsääntönä jokaisen osallistuvan seuran on nimettävä kilpailuun vähintään yksi voimassa olevan tuomarilisenssin omaava tuomari. Synkrokilpailuun jokaisen seuran on nimettävä vähintään kaksi tuomaria. Tuomareiden tulee voida tuomaroida koko kilpailu tuomaripalaverissa jaettavien tuomaripaneelien tehtävien mukaisesti. Tuomareiden tuomarikorttien vaadittu taso määräytyy luokista, joihin seura lähettää voimistelijoita. Jos seuralla on voimistelijoita vain 1.lk:ssa, riittää 1-tason tuomarin ilmoittaminen kilpailuun. Alla on lueteltu poikkeuksia ja tarkennuksia.

8.1. Seuran on ilmoitettava lähettämiensä tuomarien nimet järjestäjälle kilpailuilmottautumisen yhteydessä. Luokkakilpailujen 4.luokassa ja kansainvälisiin arvokilpailuihin tähtävissä näyttökilpailuissa sekä kansallisissa arvokilpailuissa tuomareiden on oltava neutraaleja eli esteettömiä. Kuitenkin vastuuvallmentajaa koskevaa esteellisyydsmääräystä on noudatettava vain kotimaisissa arvokilpailuissa (SM-kilpailut).

8.2. Jos seura ilmoittaa kilpailuun 8 voimistelijaa tai enemmän, tulee tuomareita ilmoittaa kaksi (koskee DMT:tä ja yksilötrampoliinia). Lukumäärää ei tarkastella luokittain, vaan kokonaisuutena.

8.2.1 Mikäli seuralla on kilpailijoita ainoastaan 1. luokassa (TRA), voi seura lähettää tason 1 tuomarikortin tuomareita osallistuvien voimistelijoiden lukumäärän vaatima määrä ja täyttää näin tuomarivelvoitteensa.

8.2.2 Mikäli seuralla on kilpailijoita luokissa 2-4 trampoliinilla (yksilö- ja synkrokilpailut), tai tuplaminitrampoliinilla (DMT), tulee seuran lähettää kansallisen (taso 2) tuomarikortin omaavia tuomareita näihin luokkiin ja lajeihin ilmoitettujen kilpailijoiden lukumäärän vaatima määrä. DMT:n ja trampoliinin tuomarivelvoitteet tarkastellaan erikseen.

8.2.3 Seuralla voi olla eri tuomarit 1.lk:aan ja ylempiin luokkiin. 1-tason tuomarin tulee kuitenkin varautua siihen, että häntä voidaan tarvittaessa käyttää myös ylemmissä luokissa lentoaika- tai synkroavustajana, vaikka seuralla olisi myös kansallisia tuomareita mukana kilpailussa.

8.3. Synkrokilpailussa jokaisen osallistuvan seuran on nimettävä kilpailuun aina kaksi tuomaria. Tuomareiden tuomarikorttien vaadittu taso määräytyy osallistumislukokista. Jos synkrokilpailut pidetään yhdessä yksilökilpailun kanssa, tuomarit voivat olla samoja, jotka on ilmoitettu yksilökilpailuun.

8.4. Tuomarivelvoite koskee seuroja, jotka ovat olleet lajin kilpailutoiminnassa mukana vähintään vuoden. Jos seura ei lähetä kilpailuun tuomaria vedoten siihen, että se on ollut trampoliinivoimistelun kilpailutoiminnassa mukana alle vuoden, seuran tulee kilpailuilmottautumisen yhteydessä mainita tästä järjestävälle seuralle. Kilpailutoiminnaksi lasketaan tässä yhteydessä osallistuminen trampoliinivoimistelun luokkakilpailuihin tai SM-kilpailuihin.

8.5. Voimisteluliiton sääntöjen mukaan järjestävä seura perii tuomarisakkoa jokaisesta puuttuvasta

Trampoliinivoimistelun kansallinen

tuomarista. Trampoliinivoimistelussa tuomarisakko on 300 €/puuttuva tuomari ylituomarin tekemän yhteenvedon perusteella. Mikäli järjestävän seuran pitää hankkia kilpailuun lisää tuomareita kilpailun läpiviemiseksi, voi se lisäksi ylituomarin yhteenvedon perusteella laskuttaa tuomarittomia seuroja 50 €/seura lisätuomarin matka- ym. kulujen peittämiseksi. Lajiasiantuntijaryhmä suosittelee tuomarisakon sijaan seuroja vuokraamaan kilpailuun tarpeellinen määrä tuomareita (toisesta seurasta tai sopien suoraan tuomarin kanssa) aina osallistuessaan kilpailuun, koska kilpailun läpi viemiseksi tuomareita on aina oltava riittävä määrä.

8.6. Ylituomarien nimeäminen: Kaikkien tason 1 ja 2 kilpailujen eli luokkakilpailujen, ikäluokkamestaruuskilpailujen, katsastuskilpailujen ja SM-kilpailujen ylituomarit nimeää etukäteen lajiasiantuntijaryhmä. Kilpailuja hakeva seura voi ehdottaa ylituomaria LAR:lle hakiessaan kilpailuja. Ylituomarit nimetään vähintään kuukautta ennen kauden ensimmäistä kilpailua. Kilpailukausia on kaksi: kevätkausi alkaa 1.1. jatkuen lisenssikauden loppuun, syyskausi kestää lisenssikauden alusta joulukuun loppuun. Ylituomariksi nimetyt tuomarit voidaan laskea seuran nimeämiksi tuomareiksi tuomarivelvoitteita katsottaessa (toisin sanoen tietyn seuran tuomarin nimeäminen LAR:n toimesta ylituomariksi tarkoittaa, että kyseisen seuran ylituomari lasketaan seuran ilmoittamaan tuomarimäärään).

8.6.1. Kilpailuja hakeva seura voi ilmoittaa toivomuksen ylituomarin nimestä LAR:lle kilpailuhakemuksen yhteydessä tai muuten ennen ylituomarin nimeämistä. Lajiasiantuntijaryhmä nimittää ylituomarit kokonaisharkinnan perusteella huomioiden mm. tuomaritilanteen ja kilpailun luonteen.

8.6.2. Jos ylituomariksi valittu henkilö estyy pääsemästä kilpailuun tai toimimasta siinä ylituomarina, tulee hänen heti tästä tiedon saatuaan ilmoittaa asiasta kilpailun järjestäjälle.

8.6.2.1. Jos este ilmaantuu ennen kilpailuun ilmoittautumisen takarajaa, ylituomariksi valitun tulee ilmoittaa myös LAR:lle esteestä, jolloin LAR valitsee uuden ylituomarin.

8.6.2.2. Jos kilpailuilmittautumiset on jo tehty (ilmoittautumisaika on päättynyt), tulee ylituomariksi valitun ilmoittaa lajipäällikölle peruutuksesta. Jos aikaa kilpailun alkuun on erityisen vähän (äkillinen sairastuminen tms), myös kilpailunjärjestäjä voi nimetä uuden ylituomarin taatakseen kilpailun läpiviennin suunniteltuna ajankohtana.

8.7. Tasojen 1 ja 2 kilpailujen ylituomarin nimi on ilmoitettava kilpailukutsussa. Jos kilpailukutsu on julkaistu ennen ylituomarin nimeämistä, ylituomarin nimi on ilmoitettava viimeistään kilpailutiedotteessa. Järjestävän seuran tulee tiedustella LAR:lta ylituomarin nimeä, mikäli tietoa ei ole julkaistu ennen kilpailukutsun julkaisemista.

8.8. SM-kilpailun koko tuomariston nimeää lajiasiantuntijaryhmä. SM-kilpailuissa tuomarina voivat toimia tason 2 tuomarit. SM-kilpailun tuomariston tulee koostua esteettömistä tuomareista

Alla olevissa taulukoissa on esitetty eri kilpailumuotojen täydet, sääntöjen mukaiset tuomaripaneelit. Kevennetty tuomaripaneeli voidaan ottaa käyttöön näyttökilpailuissa ja ikäluokkamestaruuskilpailuissa vain, jos riittävä tuomarimäärä on äkillisen esteen (esim. sairastumisen) vuoksi mahdoton saada järjestymään. Ehdoton minimituomaripaneeli voidaan hyväksyä vain luokkakilpailujen erityistilanteisiin, joissa riittävästi tuomareita ei ole käytössä. Välimuotoja paneeleista voi olla muunkinlaisia ylituomarin päätöksellä, mutta kilpailua ei voi järjestää luokkakilpailuna, jollei ehdoton minimipaneeli täyty. **Kaikissa kilpailuissa tulee pyrkiä siihen, että tuomareita on käytettävissä riittävästi täyden paneelin muodostamiseen.** SM- kilpailuissa tulee olla täysi tuomaripaneeli. Yt tuomari pääsääntöisesti tuomarikorokkeelta, jos hän joutuu tekemään muita tuomaritehtäviä ylituomarin tehtävien lisäksi.

9.1. Yksilötrampoliinin tuomaripaneeli

	Ylituomari	Vaikeusaste	Arvostelu	Horizontal displacement	Tekninen avustaja
Täysi paneeli	1	2	4	2	1
Kevennetty paneeli	1	1	4	2	1
Ehdoton minimipaneeli	1	(1)	2	1	-

9.1.1. Pistelaskutavassa noudatetaan FIG Code of Points 2017 -2020 pistelaskutapaa. Jos arvostelutuomareita on vain kolme, otetaan näistä kolmesta keskiarvo neljänneksi arvostelutuomaripistemääräksi ja jos vain kaksi, molempien pisteet lasketaan yhteen arvostelupisteiden saamiseksi. Toinen vaihtoehto on käyttää mediaanipistejärjestelmää.

9.1.2. Jos aluetuomareita eli horizontal displacement tuomareita on vain yksi, hänen antamansa aluepisteet jäävät sellaisenaan voimaan. Mikäli arvostelutuomareita on riittävästi, tulisi yksi arvostelutuomari sijoittaa toiseksi aluetuomariksi. Toinen vaihtoehto on käyttää HD-pisteiden arviointilaitetta ja nimetä yksi tuomari sen käyttäjäksi.

9.2. Synkrokilpailun tuomaripaneeli

	Ylituomari	Vaikeusaste tuomarit	Arvostelu tuomarit	Ylituomarin avustaja	Synkrotuomari	HD-tuomarit
Täysi paneeli	1	2	4	1	1 (synkrokone) TAI 3 (ei synkrokonetta)	2
Kevennetty paneeli	1	2	4		1	2
Ehdoton minimipaneeli	1	2 (1-3.lk 1+ yt)	2		Sama kuin yt	2

- 9.2.1. Jos synkrokonetta ei ole käytössä ja synkrotuomareita on vain kaksi, heidän antamansa pistemäärät lasketaan yhteen sarjan synkropisteiden saamiseksi. Synkrotuomarina ilman synkrokonetta voi toimia vain kansallisen tuomarikortin tuomari.
- 9.2.2. Jos ylituomarin avustaja puuttuu, vaikeusastetuomarit vertaavat suoritettujen liikkeiden osalta sarjojen yhdenmukaisuutta, ja ylituomari hoitaa omien tehtäviensä lisäksi myös avustavan ylituomarin tehtävät. Synkrokonetta voi käyttää myös toinen vaikeusastetuomareista, mikäli se on tuomaripaneelin istumajärjestyksen osalta mahdollista järjestää.
- 9.2.3. Jos käytössä on HD-laite, mediaanijärjestelmä ja riittävästi arvostelutuomareita, voidaan käyttää kuutta arvostelutuomaria.

9.3. DMT:n tuomaripaneeli

	Ylituomari	Vaikeusastetuomarit	Arvostelutuomarit	Yhteensä
Täysi paneeli	1	2	5	8
Kevennett y paneeli	1	1	3	5
Ehdoton minimipaneeli	1	Sama kuin ylituomari	3	4

9.3.1. Jos arvostelutuomareita on vain kolme, kahden puuttuvan tuomarin pisteet korvataan arvostelupisteiden keskiarvoilla, tai käytetään mediaanipistejärjestelmää.

9.3.2. Jos arvostelutuomareita on neljä, viidenneksi pisteeksi lisätään neljän tuomarin pisteiden keskiarvo, ellei käytössä ole mediaanipistejärjestelmää. Neljännen tuomarin voi myös sijoittaa vaikeusastetuomariksi, niin että arvostelutuomareita on kolme ja vaikeusastetuomareita kaksi.

10 Ylituomarin tehtävistä

10.1. Ylituomari pitää tuomarikokouksen järjestäjän varaamassa rauhallisessa kokoustilassa viimeistään (1-)2 tuntia ennen kilpailun alkua. Tuomarikokouksen ajankohdan tulee olla tuomareiden tiedossa hyvissä ajoin ja se täytyy ilmoittaa kilpailukutsussa.

10.2. Ylituomari vahvistaa kilpailunjärjestäjän tekemän kilpailuryhmäjaon ja tekee siihen tarvittavat muutokset kuultuaan mahdollisista osallistumisten peruutuksista tai jälki-ilmoittautumisista järjestäjältä. Luokkakilpailuissa ylituomari voi päättää, että joillain ryhmillä tai luokilla ei ole 30 sekunnin (DMT:llä kahden kosketuksen) kokeilua ennen kilpailusuoritusta, jos riittävä kokeilu tarpeeksi lähellä kilpailuhetkeä toteutuu muulla tavoin. Päätöksestä tulee tiedottaa kilpailijoita ja/tai heidän valmentajiaan viimeistään tuntia ennen kilpailun alkua.

10.3. Ylituomarin tehtävänä on päättää luokkanousun toteutumisesta luokkanoususääntöjen mukaisesti trampoliinilla luokissa 1-3 ja tulosten allekirjoittamisen yhteydessä merkitä tai ohjeistaa kilpailun sihteeri merkitsemään luokkanousut viralliseen tuloslistaan.

10.3.1. Trampoliinin luokkanoususäännöistä

Luokkanousu saavutetaan, jos voimistelija saman kilpailun kuluessa tekee 10 erilaista liikettä ylituomarin hyväksymänä molemmilla kierroksilla ilman alastulosta ylimääräisiä vähennyksiä (0,5 tai enemmän arvostelutuomareilta) tai penalty-vähennyksiä ja hän saavuttaa luokkanousupistemäärän. Vaikka kilpailussa on finaali, luokkanousu ratkeaa kahden alkukilpailukierroksen perusteella. Finaali ei vaikuta luokkanousuun.

Sihteerin tulee merkitä luokkanousu erikseen tuloslistaan. Ylituomari hyväksyy käytännössä luokkanousun samalla kun hän hyväksyy ja allekirjoittaa tuloluettelon.

- 10.4. Ylituomari allekirjoittaa kilpailussa toimineiden tuomarien tuomarikirjat kilpailun päätyttyä. Ylituomarin tuomarikirjan voi kirjoittaa samassa paneelissa tuomaroinut kuka tahansa muu tuomari.

11 Tuomarin pukeutuminen

Tuomarin tulee pukeutua tummiin (mieluiten suoriin) housuihin tai hameeseen ja valkoiseen siistiin paitaan/puseroon luokissa 1. ja 2. Ylempien, 3. ja 4. luokkien tuomaripaneelissa tuomari pukeutuu kansainvälisen tuomarisäännön mukaiseen tummansiniseen pukuun, jakkupukuun tai vastaavaan tummansiniseen, siistiin asuun. Myös musta asun väri sallitaan.

- 11.1. SM-kilpailuissa tuomarin tulee pukeutua kansainvälisen tuomarisäännön mukaiseen tummansiniseen (navy blue) pukuun tai jakkupukuun. Puvun väri on mieluiten tummansininen, mutta myös musta sallitaan.

12 Tuomarikirjan käyttö

- 12.1. Tuomarin tulee ottaa tuomarikirja mukaan kaikkiin tuomarikoulutuksiin ja kaikkiin niihin kilpailuihin, joissa hän tuomaroii. Tuomarin tulee kirjata tuomarikirjaan jokainen kilpailu, jossa hän on tuomaroinut. Kirjaan merkitään aika, paikka, kilpailun tyyppi, tuomaritehtävä ja tuomarointikerran kuittauksena ylituomarin allekirjoitus.
- 12.2. Voimisteluliitto (lajipäällikkö) tai liiton kouluttaja kirjaa tuomarikirjaan tuomarin käymät hyväksytysti suoritettut tuomarikoulutukset.

13 Ongelmat lentoaikakoneen käytössä

FIG:n trampoliinivoimistelun tekninen valiokunta on antanut ohjeita videoanalyysiin liittyen joulukuun 2010 uutiskirjeessään (<http://www.fig-gymnastics.com/vsite/vfile/page/fileurl/0,11040,5187---203896---221119---170161---0---file,00.pdf>). Videoanalyysillä määritetään ensisijaisesti lentoaika ja/tai synkropistemäärä tilanteissa, jossa pisteet jäävät virheellisesti puuttumaan, mikäli määrittäminen teknisesti on mahdollista. Videolta voidaan myös tarvittaessa määrittää puuttuvat alue- eli horizontal displacement pisteet.

Tilanteissa, jossa voimistelijalle ei voida antaa lentoaikapisteitä lentoaikakoneen, -tuomarin tai muun virheen vuoksi eikä videota sarjasta ole käytettävissä tai saada analysoitua, tulee varmistaa, että luokan kilpailijoita verrataan reilusti toisiinsa. Tehtäessä päätöstä pisteidenlaskutavasta

täytyy kiinnittää huomiota myös siihen, etteivät näyttöpistepisterajat tai luokkanousupisteet jää saavuttamatta lentoaikakoneen tai -tuomarin virheen takia.

Ylituomarin päätöksellä voidaan toimia jollakin seuraavista tavoista:

- 13.1. Koko kilpailuluokan tuloksista voidaan poistaa lentoaikapisteet siltä kierrokselta, jolta lentoaikapisteet yhdeltä tai useammalta voimistelijalta puuttuvat. Tällöin tulokset lasketaan arvostelu-, alue- ja vaikeusastepisteiden perusteella.
- 13.2. Jos lentoaikapisteet jäävät puuttumaan yksittäiseltä voimistelijalta, voidaan voimistelijalle antaa lupa suorittaa sarja uudestaan, jolloin koko luokan ja kierroksen tuloksiin voidaan laskea lentoaika mukaan. Jos näin toimitaan, tulee varmistaa, että voimistelija on ehtinyt levätä riittävästi edellisen sarjansa jälkeen tai että hänelle jää riittävästi lepoaikaa ennen seuraavaa sarjaa.
- 13.3. Hyvin poikkeuksellisissa tilanteissa yksittäinen voimistelija voidaan jättää ilman lentoaikapisteitä. Tämä koskee tilanteita, joissa lentoaikapisteet eivät muuttaisi ilman niitä jääneen voimistelijan sijoitusta eivätkä joka tapauksessa auttaisi häntä saavuttamaan luokkanousu-, näyttöpiste- tai muuta pisterajaa (esimerkki hyvin poikkeuksellisesta tilanteesta: voimistelijan molemmat sarjat ovat katkenneet reilusti ennen 10. liikettä).
- 13.4. Samoin hyvin poikkeuksellisissa tilanteissa 3.lk:n luokkanousu voidaan antaa pelkkien arvostelu-, HD- ja vaikeusastepisteiden perusteella. Tällöin arvostelupisteiden keskiarvon tulisi olla vähintään 7,0 –tasoa, ja HD-pisteet 9,00-tasolla, eli kokonaispisteet ilman lentoaikaa 50,00 tai enemmän.

14 . Tuomareiden eettiset säännöt

Tuomarityöskentelyn tulee olla tasapuolista, tasa-arvoista ja oikeudenmukaista. Voimisteluliiton jäsenseurat, toimijat sekä yksittäiset jäsenet ovat velvollisia kaikessa toiminnassaan noudattamaan urheilun yleisiä eettisiä arvoja, reilun pelin periaatteita ja hyvää urheiluhenkeä. Tuomarityöskentelyn kansainväliset säännöt kuuluvat tuomareiden koulutukseen kansallisella tuomarikurssilla (taso 2). Tuomarina toimimisen kansainväliset eettiset säännöt on kuvattu FIG Code of Ethics –dokumentissa ja FIG Code of Discipline –säännöstössä. Nämä löytyvät: <http://www.fig-gymnastics.com/site/rules/main> internetsivuilta. Tuomareita velvoittavat Voimisteluliiton Yleiset kilpailu- ja kurinpitosäännöt.

14.1. Esteellisenä tuomarointi

Tuomari on esteellinen esimerkiksi, jos hän tuomaroii omaa lastaan, perheenjäsentään tai valmennettavaansa. Tuomarin on ensisijaisesti itse vastattava siitä, ettei hän tuomaroii esteellisenä.

14.2. Arvostelutuomarit ja ylituomari pyritään valitsemaan tuomaripaneeliin neutraaleista tuomareista (esteettömät tuomarit) kansainvälisiä sääntöjä noudattavissa luokissa. Poikkeuksena tästä tuomari voi tuomaroida omaa valmennettavaansa luokkakilpailuissa, mutta ei SM-kilpailuissa tai kv-kilpailuihin tähtäävässä näyttö- tai karsintakilpailussa.

- 14.2.1. Neutraalit tuomarit valitaan ylituomariksi ja muihin tuomarehtäviin aina katsastuskilpailuissa ja SM-kilpailuissa.
- 14.3. Esteellinen tuomari voidaan sijoittaa tehtävään, jossa kyse ei ole arvioivasta tuomaroinnista, vaan laitteen käytöstä tai objektiivisesti suoritettavasta tehtävästä. Näin voidaan toimia myös katsastus- ja SM-kilpailuissa.